

V I N N Ý

K M E N

číslo 20

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

červenec / 2016

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Úvodní slovo (<i>M. Kubíček</i>)	4
Zamyšlení k „dušičkám“ (<i>M. Kubíček</i>)	6
Origenes z Alexandrie – křesťan, mučedník a filozof (<i>J. Sladký</i>)	9
Oheň a voda (<i>M. Hvězda</i>)	12
Rozhovor s Petrem Vaculovičem (<i>M. Kubíček</i>)	14
Ekumenická bohoslužba v Židenicích (<i>A. Kastnerová</i>)	17
Pozvánky	19
Pozvánka na kurz základů teologie	20
Příhláška ke studiu	21
Ohlédnutí za 400. výročí ordinace J. A. Komenského na kněze (<i>I. Pospíšilová</i>)	22
Doporučujeme...	24
Datový plán	26

Přílohy:

Stránky pro děti (Š. Chytilová)

Na každý den (Taizé 2016)

Úvodní slovo

Vážení přátelé, sestry a bratři,

máte v rukou dvacáté číslo našeho diecézního občasníku Vinný kmen. Dvacítka – to už je docela solidní počet, a proto si myslím, že je příhodný čas na alespoň kusou rekapitulaci. Navíc, vzhledem k tomu, že vychází tři čísla do roka, je tomu přibližně sedm let, co jsme s tímto „projektem“ začali, no a sedmička je, jak známo, číslem svým způsobem kulatým, takže přibyl i další důvod.

Přemýšlím, jak to všechno začalo. Nemýlím-li se, tak kořeny lze hledat při našich pravidelných cestách na vikariátní konferenci do Havlíčkova Brodu. Já v tomto případě fungoval coby řidič, v Kohoutovicích jsem tehdy nabral svoji budoucí (což jsem ovšem ještě tenkrát netušil) ženu Michaelu, v Kuřimi pak Petra Šanderu a vyrazili jsme směr Vysočina. Během těchto cest jsme probírali mnoho věcí osobních i pracovních a jednou se během hovoru objevil nápad zkusit vydávat diecézní časopis. Určitou roli v tom tehdy pravděpodobně hrála i jistá rozladěnost z oficiálního církevního tisku, ale v první řadě jsme zde chtěli mít něco, co by se svým obsahem týkalo vysloveně naší diecéze (v žádném případě jsme se ale samozřejmě nechtěli vyhýbat širšímu rozhledu, kontaktům a spolupráci). A tak se zrodil Vinný kmen...

Tento název ovšem nenesl náš „občasník“ hned od začátku, předcházelo zkušební a nulté číslo, ve kterém jsme mimo jiné vyhlásili anketu o možném názvu. Zvítězil návrh bratra Michala Hvězdy – Vinný kmen; je to trefné, výstižné, „zakořeněné“ v evangeliu.

Redakce časopisu pracuje od začátku až na drobné výjimky téměř v nezměněném složení; je nám líto, že funkci šéfredaktora nemohl déle vykonávat Marcel Sladkowski, funkce ústředního archiváře mu to ale opravdu neumožňuje.

Snažíme se především informovat o dění v diecézi, přinášet krátká zamyšlení k důležitým etapám církevního roku, rozhovory se zajímavými osobnostmi, stránky pro děti a mládež a v neposlední řadě přílohu ve stylu „Na každý den“. Tento obsah samozřejmě není neměnný, vítáme každý podnět, nápad i příspěvek.

Tolik tedy ke stručnému shrnutí toho, co je za námi. Co se toho budoucího týká, tak se v první řadě samozřejmě skláníme před naším Pánem s prosbou o pomoc a přispění, protože bez toho by ani tato naše práce možná nebyla. A vám, bratří a sestry, děkujeme za vaši přízeň. Velice příjemně nás překvapil ohlas na Vinný kmen, zpočátku jsme předpokládali, že bude rozšiřován pouze přes internet, ale dopadlo to tak, že Pavel Pospíšil v tiskovém středisku vyrábí pokaždé větší a větší množství výtisků. Takže – díky Bohu za to.

Za redakci Vinného kmene

Miroslav Kubíček

Zamyšlení k „dušičkám“

Na začátku listopadu přichází čas lidově nazývaný „dušičkový“, anebo jak bývá napsáno v kalendáři, „Památka zesnulých“. Docela mne zaujalo již samotné srovnání těchto dvou názvů: Památka zesnulých a Dušičky. To první najdeme v každém běžném občanském kalendáři. Přijde mi to nejen poněkud neosobní, ale také i docela materialistické. Prostě vzpomínáme na ty, kteří už „zesnuli“, nic víc. Když pak přejde tohle datum, na rok na to zase zapomeneme, a tak dále.

Vedle toho jsou ty „Dušičky“. Stará tradice, možná tak trochu i lidový folklór, někomu to může zavánět i dávnými pohanskými mýty, takže to může být i trochu podezřelé. Přesto mi to připadá přijatelnější než „Památka zesnulých“. Tam je to opravdu až neosobní – život skončil, rozplynul se v nenávratnu nicoty a nic víc... Zatímco ty „Dušičky“, navzdory tomu, že zavánějí oním lidovým folklórem, v sobě nesou něco víc – naději a důvěru. Cítím z toho víru, že smrt tou konečnou, propadem do nenávratna nicoty, není. Že člověk zkrátka nemůže jen tak z ničeho nic naprosto zmizet se vším všudy.

Na tu samou naději a důvěru klade největší důraz také biblická víra. **„Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej. Poznávej ho na všech svých cestách, on sám napřímí tvé stezky.“** Takhle je to psáno v knize Přísloví (3, 5 – 6).

Máme Hospodina poznávat na všech svých cestách, to znamená v jakémkoli okamžiku svého života, v jakékoli situaci. Do své budoucnosti nevidíme, i když se leccos snažíme předem naplánovat a rozvážit, všechno nakonec může být jinak. Ale ať se stane cokoliv, vždycky si lze připomenout známá slova žalmistova: **„I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou**

jsi ty.“ Když při tradičním pohřbu odcházíme z domu smutku, anebo z obřadní síně, říkáme, že jdeme zesnulého vyprovodit na jeho poslední cestě. Tím vlastně vyjadřujeme, že i tohle je součástí našich cest. Takže i v tomto případě platí ta slova z knihy Přísloví, slova o důvěře. I když se loučíme, i když provázíme na té „poslední (pozemské) cestě“, není to důvod ztrácet důvěru v Hospodina, našeho Boha.

Nový zákon jde v tomto ujištění ještě dál. Apoštol Pavel píše: **„Nechceme vás, bratří, nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají naději. Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu.“** (1Te 4, 13 – 14)

V tomto textu sice zmíněné slovo důvěra přímo nezaznělo, ale v podtextu tím vším prostupuje. Vícekrát jsem již tento text použil při smutečním obřadu. Může se zdát trochu podivné ve chvíli posledního loučení nabádat přítomné, aby se nermoutili. Respektive bylo by to podivné, kdyby nezaznělo to další, co tam Pavel píše: **„... abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají naději.“** Těmi, kteří nemají naději, jsou v tomto případě myšleni ti, kteří předpokládají, že život je omezen pouze na těch pár desetiletí, která jsou nám zde vymezena, a pak už nic. Pak je docela přirozené, že při pomyslení na smrt, při setkání se smrtí, například při úmrtí někoho blízkého, necítí nic jiného než smutek, ne-li beznaděj. Jsou totiž bez-naděje. Riziko upadnout do takových myšlenek se asi nevyhne nikomu, ale právě kvůli tomu Pavel ta svá slova píše.

Věříme-li – víra v křesťanském slova smyslu znamená především tu tolik zdůrazňovanou důvěru. Víra v křesťanském, biblickém slova smyslu je o vztahu, to znamená, že věřícím není automaticky člověk, který konstatuje „já věřím, že Bůh je“; spíše než „věřím v Boha“ bychom měli říci **„věřím Bohu“**, je to opravdu o důvěře. A taková důvěra pak umožňuje Pavlovi konstatovat naprostou jistotu: **„... víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spo-**

lu s ním k životu.“ Nepokračuje znovu slovem „věříme“, ale už přímo říká „**víme**“ – pro nás se to už stalo jistotou, skrze naši víru, která se projevuje důvěrou.

Věřit, důvěřovat celou svou duší, celým svým srdcem, celou svou myslí tomu, co se stalo skutečností v Ježíši Kristu – v tom je celý náš další život. Život, který se dokáže vznést nad pouhé zdejší časné pobývání a překonat tak i hranici, která je pro mnohé hranicí definitivní – hranici mezi životem a smrtí.

Miroslav Kubíček
farář v Brně - Staré Brno

Katka Kozáková: Dušičkové ráno alebo otváranie neba.

Zdroj: internet

Origenes z Alexandrie – křesťan, mučedník a filozof

Jiří Sladký

V tomto článku bychom rádi pohovořili o jedné z nejvýraznějších křesťanských osobností starověké církve – o Origenovi z Alexandrie, který byl nejenom pravým mistrem, jak jej nazývali jeho žáci, ale především brilantním teologem a příkladným učitelem víry.¹ Origenes působil v první polovině 3. stol. n. l. V té době již církev představovala důležitou a velkou sílu v rámci římského impéria, která začala přitahovat i bohaté či vzdělané lidi. Je tedy zřejmé, že v takto měnící se církvi muselo nutně dojít ke změně důrazu, což znamená posun od praktického křesťanství k hlubšímu promyšlení vlastní teologie, filozofie či politiky. A právě Origenes „byl prvním velkým filozofem, který nové náboženství promyslel od jeho samých základů“.²

*Rytina
s Origenovým
portrétem*

Origenes se narodil s největší pravděpodobností v Alexandrii někdy kolem roku 185 n. l. Alexandrie byla významným intelektuálním centrem té doby. Ne náhodou právě zde existovala křesťanská filozofická škola, kterou založil Pantaenus kolem roku 180 n. l., aby zde v rámci filozofických přednášek vykládal také pravdu evangelia. Pantaenus byl velice strhující vykladač, který dokázal získat mnoho pohanů ke křesťanství. Mezi nimi byl i Klement Alexandrijský, jehož nejvýznamnějším žákem se stal mladý Origenes.³

¹ Srv. BENEDIKT XVI., *Otcové církve, Od Klementa Římského po Augustina*, Kostelní Vydří 2009, s. 32.

² P. JOHNSON, *Dějiny křesťanství*, Brno 1999, s. 59.

³ Podrobněji k Alexandrijské katechetické škole té doby viz A. FRANZEN, *Malé církevní dějiny*, Praha 1995, s. 38-40.

Od malička byl Origenes vychováván svými rodiči v duchu křesťanství. Když mu bylo asi tak sedmnáct let, byl jeho otec Leonidas za pronásledování Septimia Severa uvržen do žaláře. Tehdy jej syn povzbuzoval, aby neustupoval od vrcholného svědectví pro Pána. Když pak byl roku 202 Leonidas popraven, jeho syn zatoužil rovněž po mučednictví, a to údajně tak silně, že jediné jeho matka ho násilím odvrátila od tohoto činu.⁴ Nicméně jeho oddanost Bohu byla tak nutková, že vzal doslovně biblický verš z Matoušova evangelia 19, 12,⁵ a sám se vykastroval. To se stalo někdy okolo roku 203 n. l., kdy byl Origenes ve svých osmnácti letech jako mimořádně nadaný postaven do čela alexandrijské školy. V té době „se vzdal svého povolání, prodal své knihy, jen aby se mohl soustředit na víru. Spal na zemi, nejedl maso a nepil víno, měl pouze jeden plášť a žádné boty“.⁶

V Alexandrii vyučoval kromě matematiky, geometrie a astronomie především řeckou filozofii a biblickou teologii. Tehdy také mnoho cestoval. Navštívil Řím, Řecko, Arábii a Palestinu, kde byl snad vysvěcen na kněze, což způsobilo roztržku mezi ním a alexandrijským biskupem. Nakonec byl exkomunikován z alexandrijské církve a roku 231 musel opustit i alexandrijskou školu. Uchýlil se tedy do palestinské Caesareje, neboť v této církvi nebylo jeho odsouzení uznáno. Origenes byl vřele přijat caesarejským biskupem a na jeho podnět zde opět otevřel novou křesťanskou školu a také zde napsal většinu svých děl. Jeho celoživotní touha po mučednictví byla nakonec vyslyšena. V době pronásledování křesťanů za císaře

⁴ Údajně mu snad jeho matka schovala šaty – viz T. LANE, Dějiny křesťanského myšlení, Praha 1996, s. 23.

⁵ „Někteří nežijí v manželství, protože jsou k tomu od narození nezpůsobilí; jiní nežijí v manželství, protože je nezpůsobilými učinili lidé; a někteří nežijí v manželství, protože se ho zřekli pro království nebeské. Kdo to může pochopit, pochop.“
BIBLE – Písmo svaté Starého a Nového zákona, Český ekumenický překlad, Praha 1995, Nový zákon s. 29.

⁶ P. JOHNSON, Dějiny křesťanství..., s. 59.

Decia (249-251 n. l.) byl uvězněn a následně krutě mučen. Po propuštění někdy v letech 251 až 253 n. l. umírá na následky mučení.⁷

Origenes byl nesmírně plodný spisovatel, nicméně z jeho díla se zachovala pouze malá část a to hlavně kvůli tzv. sporu o origenismus, který vedl roku 553 na 2. konstantinopolském koncilu k posmrtnému odsouzení Origenova učení a k ničení jeho knih. Kromě spisů z oblasti praktické teologie patří k jeho zásadním dílům především Hexapla, což bylo veliké vydání Starého zákona, „kde je v šesti sloupcích vedle sebe hebrejský text psaný hebrejskými písmeny, hebrejský text psaný řeckou abecedou, řecký překlad Aquilův, Symmachův, Septuaginty a Theodotionův. Je to první kritické vydání starozákonního textu, které pořídil křesťan.“⁸

I přesto, že byl v 6. stol. formálně odsouzen jako kacíř, patří Origenes mezi nejvýznamnější církevní otce. On sám si nikdy nekladl jiný cíl, než být beze zbytku ortodoxní. Přesto však Origenovo pojetí spásy zdá se více řecké a rozhodně má mnohem blíže ke gnózi než ke křesťanskému učení založenému na Bibli.⁹ Můžeme si proto na závěr položit otázku, jestli byl Origenes skutečně bludař. Jistě není pochyb o jeho naprosté oddanosti Ježíši Kristu, stejně jako nelze popřít jeho platonismem silně prosycenou teologii. Ovšem „platonské prvky tu nebyly jako poleva nebo rybíz na dortě, které lze odstranit, ale jako příchut' sherry, která je od dortu samého neodlučitelná“¹⁰

⁷ Mohl zemřít i v letech 252-254 n. l. – viz L. DATTRINO, *Patrologie*, Praha 1997, s. 68.

⁸ T. LANE, *Dějiny křesťanského myšlení...*, s. 23.

⁹ Viz blíže Tamtéž, s. 24-26; k Origenovu teologickému myšlení viz též L. DATTRINO, *Patrologie...*, s. 71-73.

¹⁰ T. LANE, *Dějiny křesťanského myšlení...*, s. 26.

Oheň a voda

Před časem jsem se svými dětmi hrál poměrně jednoduchou hru na počítači. Jmenovala se oheň a voda. Líbilo se mi na ní hlavně to, že byla pro dva hráče, takže nebyla jen pro zabavení a utracení času, ale mohli jsme si na ní vyzkoušet, jak spolu dokážeme spolupracovat na jednoduchých úkolech. Každá z postavíček – plamínek a kapička – totiž uměli jenom něco, takže projít bludištěm bylo možné pouze tehdy, když byli oba hráči schopni spolupracovat.

V reálném světě má oheň samozřejmě jiné vlastnosti než voda. Jsou to živly, které při větším množství, když je člověk nezvládne nebo když je, ať už úmyslně nebo nevědomostí, vyvolá, dokážou páchat obrovské škody a ohrožovat lidské životy. Můžeme se určitě přít o to, který ze živlů je ne-

Jan začal procházet celé okolí Jordánu a kázal: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů,“ jak je psáno v knize slov proroka Izaiáše: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky! Každá propast bude zasypaná, hory i pahorky budou srovnány; co je křivé, bude přímé, hrbolaté cesty budou rovné; a každý tvor uzří spasení Boží.“ L 3,3-6

bezpečnější, nebo zkoumat, který z nich v historii lidstva napáchal více škod, ale kdo zažil požár nebo záplavy, potvrdí, že je potřeba napnout všechny lidské síly k zvládnutí každého z nich.

Oheň a voda se navzájem vylučují. Na zvládnutí velkého ohně

je třeba hodně vody. Naopak ty, které ve vodě prokřehli, je možné ohněm zahrát. Každý ze živlů je třeba použít adekvátně, ve správné situaci a správným způsobem. Jistě nenecháme na spáleninu svítit slunce a člověka prokřehlého deštěm nebudeme koupat ve studené vodě.

Oheň i voda nám mohou dobře posloužit. Někdy se říká, že voda je život, což je pravda, protože bez vody bychom velmi rychle umřeli žízni. Z ohně mají naopak respekt zvířata, takže rozdělení ohně v divoké přírodě už skýtá jisté bezpečí pro člověka před šelmami samo o sobě.

Stejně tak nám voda i oheň slouží na naší cestě životem víry. Vodou jsme byli pokřtěni, k ohnivým jazykům je přirovnáváno působení Ducha svatého. Je to zároveň zajímavé a zároveň samozřejmé, že nám Bůh přináší dva tak rozličné živly. Do moci Stvořitele jsou zahrnuty všechny věci, ať už jsou jakkoliv protichůdné, na tom není nic překvapivého. Zavazu-

je nás to ale nějak, když jsou nám Hospodinem zároveň nabízeny teplo i chlad, klid i vášeň, očistění i rozechvění, péče i napomenutí?

Oheň jsem přišel uvrhnout na zemi, a jak si přeji, aby se už vzňal! L 12, 49

Určitě ano. Stejně jako použití adekvátního použití vody a ohně v adekvátní situaci pomáhá, zatímco neadekvátní použití může uškodit, i Bůh od nás očekává v různých situacích, do kterých nás staví, že budeme jednat správně.

Nezklidníme se snad jako vodní hladina, když klečíme před Ježíšovým křížem a prohledáváme kouty svého srdce, abychom se nechali očistit Boží milostí? Neplane v nás snad oheň, když potkáme někoho, kdo je zvědavý na naší víru v Ježíše Krista, a začne z nás barvitě a nezdolně drát vyprávění o posledním setkání s Pánem jako kdyby někdo přiložil polínko příběhu a to neuhasl, dokud celé neshoří?

Možná jsme někteří povahou spíše podobní klidné vodě a dělá nám těžkostí říci jasné ne. Možná se někteří stavíme na zadní vůči všemu, co k nám přichází a chtěli bychom to pohltit svým pohledem na věc jako plamen. Možná někteří umíme obojí, ale jsme podobní ohni, když máme být jako voda a šlehají z nás plameny, když máme klidně téci.

Na to Jan všem řekl: „Já vás křtím vodou. Přichází však někdo silnější než já; nejsem ani hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. L 3, 16

Jistě nemůžeme zaručit, že se rozpoznání situace a na ní navazující správná reakce vždy podaří. Jsme jenom lidé a náš Otec nám připravuje i tyto zkoušky, abychom se učili rozumět jeho vůli a nespolehat se na svůj rozum a svoje síly. Duch Kristův,

dosvědčený v Písmu a v životě církve nám dává vše, co potřebujeme k porozumění. Ve vytrvalé modlitbě zase nacházíme sílu udělat to, co bychom sami nedokázali, sílu Ducha svatého.

Duchu svatý, prosíme Tě, působ v nás. Působ v nás tak, abychom byli mírní a trpěliví, když je to potřeba, a abychom byli pevní a nezdolní, když je to potřeba. Chceme Ti uvolnit místo ve svém srdci, ať ty sám nás učíš rozlišovat, kdy je třeba jak vyřizovat tvá poselství. Dej nám sílu, abychom svědčili tvým slovem důsledně, kdykoliv se pro to odhodlááme. Amen.

Michal Hvězda, kazatel v NO Blansko

Rozhovor s Petrem Vaculovičem

Podílíš se na životě náboženské obce v Hodoníně nejenom jako kazatel, ale také jako organizátor různých kulturních aktivit a akcí. Jde hlavně o Kreativní centrum Getsemany a festival SoulFly, jehož již pátý ročník letos proběhl. Čí nápad byl tento festival uspořádat, jaké byly začátky a jaká je hlavní náplň?

Maličká oprava na začátek – nejsem (a nemám ambice stát se) kazatelem, jsem jen pastoračním asistentem – s tím, že pokud bratr biskup Juraj někdy nemůže z pracovních důvodů sloužit pravidelné bohoslužby (asi 15 z 56 nedělí ročně), sloužím laickou pobožností (první polovinu Farského liturgie po Vyznání víry + Otčenáš a Požehnání).

KCG a festival SoulFly vznikly z iniciativy mé a mé ženy Daniely jako dítě své doby a svého prostředí. Prostě jsme si do své náboženské obce dotáhli svou představu toho, co nám osobně právě zde chybělo, pro tuto představu se úspěšně pokusili získat své bližní v obci a pak už jsme jen sem tam něco zcela přídrzle uvedli v čin. Výsledkem je postupně budovaná komunita těch, kteří zjišťují, že církev umí vytvořit prostor tak trochu mimo onen bláznivý a ve své podstatě hrozně povrchní svět okolo. Prostor, kde se můžeme daleko lépe, než kdekoli jinde, přiblížit skutečnému smyslu leččeho, co děláme, a navíc v podstatě nezávisle na tom, zda a jak je kdo ukotven, či neukotven ve víře ve Tvůrce Všeho.

Rozhodli jsme se také už od začátku nekopírovat a tak trochu rozrušovat letitá tabu. Neorganizujeme již mnohokrát jinde zorganizované. Moc nemusíme také furt nějaká ta výročí – kupodivu na nás mají dosti demotivační vliv, tak třeba Husovo dílo máme rádi tak nějak i bez nich. Tož co už s náma.

Jdeme tedy raději do rizika, že s festivalem, naplněným většinou vlastní tvorbou, prezentovanou tak, jaké jsou naše možnos-

ti, budeme zpočátku asi za blbinky, nebo za kryptobůhvíco. Přesto si myslíme, že můžeme být pochopeni i jinak – totiž jako ti, kteří usoudili, že laik v církvi (která sama sebe deklaruje jako svobodnou) nemusí být nutně jen určitého vymezeného druhu a podoby, ale může se chovat i poněkud samorostle – na vlastní riziko, samozřejmě, jak jinak :-)

Je celkem pochopitelné, že ty, jako muzikant (coby vystupovaný konzervatorista vlastně profesionální) se orientuješ především na aktivity kulturně - umělecké. Dáváš přednost hudbě, která ti bude asi bližší, anebo je to otevřené dalším uměleckým žánrům?

KCG i festival jsou momentálně otevřeny uměním hudebnímu, výtvarnému, dramatickému literatuře, performanci a experimentu. Přičemž tyto „hranice“ rádi a často překračujeme. Obzvláštní pozornost chceme do budoucna věnovat ale především nové a autorské tvorbě liturgické napříč těmito kategoriemi. Ne proto, abychom „bořili“ liturgii Farského, či jakoukoli jinou nedobytnou pevnost naší církve. Ale proto, abychom na ni mohli, chtěli a uměli zareagovat. Způsobuje nám radost, když vidíme, jak tahle myšlenka rezonuje v nás i v našich bližních, dokonce i v některých tzv. nevěřících. Pán Bůh je přítomen na mnoha místech, kde jej ve své bláhovosti neočekáváme.

Odkud čerpáš (čerpáte) nápady, náplň, program festivalu? Jaká je propojenost s centrem Getsemany? Prezentuje festival pouze činnost tohoto centra, anebo má širší záběr?

Nápady k nám chodí převážně samy. Funguje to asi tak, že potkáváme své bližní – věřící i nevěřící. Mnozí z nich v sobě nosí touhu něco vytvořit, jenže okolní svět jim buď tvrdí, že jsou s tím směšní a mají se raději věnovat něčemu se „zaručeným úspěchem“, nebo že jejich záměr sice není k zahození, ale bez vstupního kapitálu si ani neškrtnou. A my jim na to řekneme tak počkat, počkat, tak beznadějně to rozhodně není, pojďme reálně uvažovat, jak věc zrealizovat s minimem prostředků třeba alespoň zčásti, věnujme tomu

naš společný čas a kus svého ryzího já a své práce. Dejme k dispozici prostor „kde o něco jde“. V Kristu přece můžeme všechno! Rok se takto vždy na ledasčem v KCG dělá a na festivalu se předvede nějaký smysluplný tvar toho. Stejně tak i mnohého jiného, co se tak nějak na nás nabalilo jako aktivita přitahující aktivitu.

Letos u vás byl nainstalován (v rámci Noci kostelů, nebo SoulFly, teď si přesně nevzpomínám) cyklus obrazů 15 zastavení křížové cesty. Většinou se tradičně jedná o 14 zastavení (ačkoli to může být variabilní), proč ve vašem případě 15? Je to i včetně Vzkříšení? A uvádíte, že v tomto cyklu jde o spolupráci tří generací - jak se tato „konfrontace“ promítla do výsledku? A o jakou („svéráznou“) techniku šlo?

Opět opravička :-) Naše „křížovka“ nebyla nainstalována, ale pouze vystavena (vernisaž byla v rámci festivalu) s tím, že věřící i nevěřící naší obce včetně bratra biskupa se mají kdykoli nekompromisně vyjádřit, zda ji v liturgické síni chtějí a jak dlouho. Zatím visí. Takže tahle naše Křížová cesta vlastně funguje i jako taková škola upřímnosti mezi námi bratry a sestrami bližními. Bez upřímnosti to nejde a cvičit se v ní musíme všichni. Jinak zmizí podstatná část té identity, která stála u samého zrodu naší církve.

Křížová cesta je skutečně souborem 15 zastavení, tedy včetně „Vzkříšení“. Pokusili jsme se vyhnout ztvárnění těch zastavení, které jsou více apokryfní, než založená na Bibli. Co se týče výtvarné techniky, jsou to reliéfy z papírové hmoty na dřevě. Nejpodstatnější část výjevů vytvořila moje žena Danielka, některých jsem se ujal já, některých naše malá/velká Markétka. Dílko je to tedy opravdu de facto téměř třígenerační. Samozřejmě, i ze symbolických důvodů. Ovlivnilo nás. Dotkli jsme se čehosi opravdového a to člověka nenechá jen tak vychladlého. Však přijďte skouknout!

Děkuji za rozhovor, Miroslav Kubíček

Ekumenická bohoslužba v Židenicích

začátek nové tradice?

Jak vznikají tradice? Někdy jen velmi nenápadně. Jako třeba v brněnských Židenicích, kde na jednom místě, jen kousek od sebe, stojí tři kostely – husitský, katolický a evangelický. A kde jednu katolickou rodinu, jejíž děti navštěvují kroužek, který ve svých suterénních prostorech pod chrámem Spasitele pořádá obec Církve československé husitské, napadlo, že by bylo pěkné navázat spolupráci. To bylo v roce 2015, kdy si celý národ připomínal šestisté upálení Mistra Jana Husa, což byla skvělá příležitost pro bohoslužbu smíření. Farářka z husitského chrámu na Karáskově náměstí byla pozvána do katolického kostela na Gajdošově ulici, kde měla kázání během ekumenické bohoslužby, kterou vedl její kolega katolík. A všichni byli tak spokojeni, že se rozhodli v započatém vztahu pokračovat.

A tak letos v červenci, šest set a jeden rok od upálení Mistra Jana Husa, proběhla opět ekumenická bohoslužba, a tentokrát byli přizváni i lidé z Českobratrské církve evangelické a celá akce se přesunula do chrámu Spasitele na Karáskovo náměstí. Organizace celé akce a přípravy společné bohoslužby se ujala farářka CČSH Anna Štěpánková, která přizvala biskupa brněnské diecéze CČSH Juraje Dovalu. Ten svými slovy celou akci zastřešil – na začátku všechny přítomné přivítal, poté bohoslužbu vedl a nakonec ještě přidal krásná slova zamyšlení, se kterými se se všemi rozloučil.

Laický kazatel, zástupce farního sboru Českobratrské církve evangelické na Jílkově ulici v Brně – Židenicích Josef Suchý, měl na starosti přímluvy a modlitby. A Petr Beneš, farář Římskokatolické farnosti u kostela sv. Cyrila a Metoděje, kázal. V jeho kázání na posluchače čekalo několik témat, od zamyšlení nad tím, co nás může odloučit od lásky Kristovy, přes krásná slova Matouše o soli země a světlu světa, až po otázky, co to vlastně znamená být dobrými křesťany a proč je třeba snažit se dívat se na věci z Boží perspektivy.

Židenická obec Církve československé husitské je na jedné straně známá svými varhanami, tedy tradičním nástrojem, za který již padesát let sedá báječná varhanice Jaroslava Luklová, na druhé straně je pro tuto obec typická snaha propagovat nové směry v křesťanské tvorbě. Oba tyto směry, tedy tradiční i novátorský, se v programu ekumenické bohoslužby odrazily; přítomní si vyslechli několik varhanních vstupů Jaroslavy Luklové, píseň z oratoria Mistr Jan Hus Roberta Pachmana v podání Tobiáše Štěpánka a ukázkou z muzikálu Kazatel Zdeňka Plecha. Tento muzikál byl v nedávné minulosti produkován právě židenickou obcí CČSH a během bohoslužby zazněly dvě písně v podání Jaroslava Bašuse a Tobiáše Štěpánka. I takto se mohli přítomní seznámit s aktuální činností židenické obce. Tu minulou potom představovala výstava složená z fotografií shrnující celou historii chrámu Spasitele na Karáskově náměstí.

Celá bohoslužba proběhla ve velmi otevřeném a radostném duchu. Byla zároveň tradiční, jako nová. Posluchači byli lidé různého vyznání, kteří se společně modlili, společně sdíleli vzácnou chvíli, lidé, kteří našli společné porozumění.

Těžko v tuto chvíli říct, že jsme tímto založili novou tradici. Ale bylo by krásné pokračovat a my se o to budeme snažit. Vždyť naše kostely, husitský, katolický a evangelický, spolu v podstatě sousedí, jsou navzájem velmi blízko. Bylo by hezké, kdyby takto blízko byli i lidé, kteří do těchto kostelů chodí.

Alena Kastnerová

Pozvánky

Ve dnech **7. až 9. 10.** se v Brně na Lipové bude konat
Celocírkevní setkání mládeže

Dne **22. 10.** bude v Brně na Lipové probíhat
Vzdělávání pro statutáře NO

Ve dnech **11. až 13. 11.** se v Brně na Lipové bude konat
Setkání rodin
plakátek bude rozeslán do náboženských obcí s předstihem.

Ve dnech **21. až 23. 11.** bude v Brně na Lipové probíhat
Duchovní cvičení

Dne **27. 11.**, na **první adventní neděli**,
bude Česká televize vysílat přímý přenos bohoslužeb
z Husova sboru v Brně - Botanická.

Pozvánka na kurz základů teologie

**Církev československá husitská
Brněnská diecéze**

zve ke studiu

Kurzu základů teologie

Přednášky, semináře, rozhovory a modlitební ztišení budou obsahem setkání těch, kdo chtějí rozšířit své vzdělání, prohloubit svůj duchovní život, kladou si otázky víry a získanými poznatky a zkušenostmi chtějí sloužit druhým. Kurz je určen též budoucím laickým kazatelům.

Probírat budeme biblickou teologii (Starý i Nový zákon), věrouku (vyznání víry, svátosti, srovnání církví, věroučné důrazy CČSH), církevní dějiny, praktickou teologii (tvorba kázání, práce s dětmi, liturgie, pastore, správa církve), úvod do duchovního života, etiku a religionistiku.

Účastníkům kurzu se budou věnovat ThDr. Petr Šandera, Mgr. Juraj Dovala, Mgr. Miroslav Kubiček, ThDr. Světluše Košíčková, Doc. Václav Štěpánek a pozvaní hosté.

Přednášky a semináře spojené s duchovním programem budou probíhat první sobotu v měsíci od 9 do 17 hod. v Penzionu Zahrada v Brně, Lipová 26.

Bližší informace: Světluše Košíčková,
tel.: 607 025 678, E-mail: papirovalady@seznam.cz

V případě zájmu zašlete na adresu:

Diecézní rada CČSH, Joštova 7, 602 00 Brno

nebo e-mailem „Michaela Kubíčková“ <michaela@ccshbrno.cz>

Přihláška ke studiu:

Kurzu základů teologie Brněnské diecéze CČSH,
cyklus (2016-2018)

Jméno a příjmení:

Adresa:

.....

Telefon: E-mail:

Očekávání, motivace, přání:

.....

.....

.....

.....

V dne

Podpis:

Oddělte: ✂

Ohlédnutí za 400.výročím ordinace J. A. Komenského na kněze

v Žeravicích ve dnech 22. a 23. dubna 2016

400. výročí ustanovení Jana Amose Komenského knězem Jednoty bratrské jsme si připomněli při diecézní pouti do Žeravic; stali jsme se spoluorganizátory dvoudenního programu, který při této příležitosti velmi pečlivě připravila obec Žeravice. Z naší diecéze přijeli věřící z 8 NO (Bzenec, Hodonín, Hovorany, Kroměříž, Kvasice, Kyjov, Uherský Brod a Zlín).

Páteční program otevřelo promítání filmu „Pod ochranou Žerotínů“. Sobotní program byl zahájen ekumenickou bohoslužbou, kterou společně sloužili duchovní tří církví. Kázáním posloužil vojenský kaplan bratr Dan Petříček (ČCE).

U kávy, čaje a výborných koláčků byl později prostor pro rozhovor s bratrem biskupem Dovalou; zavítal mezi nás i žeravický starosta pan Lubomír Hradil a na chvíli „přijel“ i sám Jan Ámos Komenský. Celodenní duchovní program vyvrcholil koncertem Pěveckého sdružení moravských učitelů; z bohatého repertoáru bych chtěla vyzdvihnout úžasné provedení duchovní kantáty Hora tří světel od Bohuslava Martinů. Přestože od koncertu uplynuly již tři měsíce, její provedení stále rezonuje v mé mysli i srdci.

... přijel i sám J. A. Komenský...

Iva Pospíšilová
farářka v Uh. Brodě

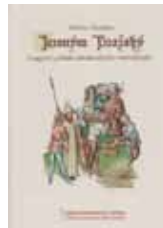

*Fotografie z ekumenické bohoslužby v Žeravicích
od Jožiny Ratislavové*

Doporučujeme ...

Martin Chadima: Jeroným Pražský

Královéhradecká diecéze CČSH vydala v právě otevřené **Edici H** novou knihu **Martina Chadimy „Jeroným Pražský – Tragický příběh středověkého intelektuála“**. Publikace byla vydána u příležitosti šestistého výročí Jeronýmovy mučednické smrti.

Podobně jako v knize „Mistr Jan Hus – Člověk, teolog, mučedník“, vydané v loňském roce rovněž ke kulatému výročí Husovu, se autor nejprve velice důkladně věnuje zařazení uvedené osobnosti do širokého kontextu historického, kulturního, politického i teologického a filosofického. Právě z tohoto pohledu a v rámci takového kontextu je kniha významným přínosem a obohacením pro přiblížení a rozšíření orientace v naší historii, dopad na další vývoj událostí a především pak i pro naši současnost.

Jak píše v předmluvě prof. Zdeněk Kučera: *„Horizontálně orientované vzdělance naší doby konfrontuje s vertikální dimenzí filosofie a teologie v dramatickém životě pozdně středověkého intelektuála.“*

Paul Tillich: Otřásání základů

Nakladatelství **Kalich** vydalo v roce 2014 dnes stále ještě dobře dostupnou knihu kázání německo-amerického teologa **Paula Tillicha** s názvem „**Otřásání základů**“. Jde o sbírku, kterou Tillich vydal v roce 1948. Velmi živé prožitky z II. světové války se nutně promítly do autorových myšlenek a křesťanské poselství v kázáních vyslovené se tak stalo nesmírně aktuální nejenom pro onu dobu, ale stává se tak nadčasové, platné i pro naši současnost. Navíc si byl autor vědom, že značná část jeho posluchačů je z mimokřesťanských kruhů, sáhl proto k takovému způsobu vyjádření, které by bylo schopno oslovit i sekulární společnost.

V jednom z kázání Tillich říká:

„Prorocký duch se totiž ze země nevytratil. Desítky let před světovými válkami lidé odsuzovali evropskou civilizaci a řečí i písmem prorokovali její konec. Takoví lidé jsou mezi námi. Jsou jako vycizelované nástroje, schopné zaznamenat otřesy země i ve vzdálených koutech. Tito lidé zaznamenávají otřesy své civilizace, její sebedestruktivní tendence i rozklad a úpadek desetiletí před tím, než přijde katastrofa. ... Jak ale mohli proroci takto mluvit? jak mohli vykreslit ty nejhorší obrazy zkázy a destrukce bez cynismu či zoufalství? Bylo to tím, že za oblastí zkázy viděli spásu, protože ve zkáze smrtelného spatřovali projev věčného. Bylo to tím, že s jistotou věděli, že patří do obou těchto sfér, do proměnlivé i neměnné. Neboť jen ten, kdo přesáhne proměnlivé, kdo není připoután k němu samému, dokáže čelit konci. Všichni ostatní jsou nuceni prchnout, odvrátit se.“

Datový plán

Srpen:

- 30. 7. až 6. 8. – setkání dětí v Přibyslavi (*NO Kroměříž*)
- 6. až 13. 8. – „Vápenná“ – setkání dětí ve Skavsku
- 6. až 13. 8. – setkání dětí v Přibyslavi
- 6. až 14. 8. – pouť do Taizé

Září:

- 3. 9. – kurz základů teologie
- 8. 9. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 10. 9. – zasedání Ústřední rady
- 18. 9. – partnerská neděle – sbírka Essen
Ekumenická neděle
- 20. 9. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 23. 9. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 24. 9. – zasedání Diecézní rady

Říjen:

- 1. 10. – kurz základů teologie
- 6. 10. – vikariátní konference duchovních Brno
- 7. až 9. 10. – celocírkevní setkání mládeže v Brně
- 8. 10. – zasedání Ústřední rady
- 13. 10. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 18. 10. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 22. 10. – vzdělávání pro statutáře náboženských obcí
slavnost světla v Prostějově
- 28. 10. – bohoslužby v Hradci Králové
sbírka na opravu kostela v Liptovské Osadě

Listopad:

- 1. 11. – porada vikářů
- 5. 11. – kurz základů teologie
- 10. 11. – společná vikariátní konference duchovních
(13.00) zasedání Teologického poradního sboru
- 11. až 13. 11. – setkání rodin na Lipové
- 12. 11. – zasedání Ústřední rady
- 17. 11. – sbírka na studijní fond Karla Farského
- 19. 11. – zasedání Církevního zastupitelstva
- 20. 11. – poslední neděle liturgického roku
(sbírka pro Českou biblickou společnost)
- 21. až 23. 11. – duchovní cvičení
- 25. 11. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 26. 11. – zasedání Diecézní rady
- 27. 11. – první neděle adventní
(televizní přenos bohoslužeb z Husova sboru
Brno - Botanická)

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 20

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2016

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková,
Michal Hvězda, Šárka Chytilová, Pavel Pospíšil

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pochází z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH